

Explozí elektronických hraček na třídících linkách přibývá. Jaká jsou pravidla jejich recyklace?

28.5.2024 - Petr Lesenský | Dýcháme

V roce 2022 skončilo v odpadu více než 7 bilionů elektronických hraček. Správně zrecyklována byla ale jenom desetina z nich. Na co si dát při vyhazování hraček pozor a jaká pravidla pro jejich recyklaci platí v České republice?

Není hračka jako hračka

Správné třídění hraček může být pro uživatele v některých případech složité. Hračky se totiž často skládají z různých materiálů a originální obal s recyklačními symboly, které by mohly pomoci, málokdy najdeme. Obecně platí, že největší šanci na recyklaci mají hračky jednodruhé, například kovové nebo papírové, které stačí vyhodit do příslušného kontejneru.

Stejně tak mohou zpracovatelé odpadu efektivně znovu využít hračky z plastu, mezi které patří například nejrůznější stavebnice. Hračky z gumy, PVC, silikonu nebo směsi materiálů naopak do žlutého kontejneru nepatří, své místo mají ve směsném odpadu. Svoji popelnici mají i hračky plyšové. Nečistot zbavené plyšáky lze vhodit do kontejnerů na textil. Dřevěné hračky, které již nelze nijak využít, je pak nejlepší odvézt na sběrný dvůr.

Hrají, mluví, zpívají? Patří mezi elektroodpad

Samostatnou kapitolu tvoří hračky elektronické. Pokud jsou v autíčku, knížce nebo plyšákovi jakékoli elektronické prvky, stávají se tyto předměty elektroodpadem. *„V případě, že má hračka vyjímatelné baterie, doporučuji je samostatně odevzdat do příslušných sběrných nádob na baterie. Pokud je baterie integrovaná, baterii nevyjímáme, a když navíc hračka dosloužila svému účelu, je nutné ji celou vložit do nádoby na vysloužilé elektrospotřebiče, větší kusy poté na sběrný dvůr,“* vysvětluje **David Chytil**, člen představenstva společnosti **REMA Systém**, která je jedním ze tří největších kolektivních systémů zajišťujících sběr odpadních elektrozařízení působících v České republice.

Drobná elektronika včetně elektronických hraček je podle odborníků na nakládání s odpadem určitou šedou zónou. Nedávná zpráva organizace The WEEE Forum říká, že zatímco velké elektroniky, jako jsou televizory nebo tiskárny, se v celosvětovém měřítku recykluje až 30 %, v případě elektronických hraček se míra recyklace blíží pouze 10 %. Elektronické hračky tak výzkumníci označili za nejvýraznějšího zástupce kategorie takzvaného neviditelného elektronického odpadu, který bohužel často nesprávně končí v komunálním odpadu, nebo dokonce v kontejnerech na plast. *„Množství elektrozařízení, která najdeme v komunálním odpadu, se dle oficiálních dat pohybuje pod jedním procentem případů. To se zdá jako zanedbatelné číslo, opak je ale pravdou. Ročně se tak od každého obyvatele v Česku nedostanou k recyklaci přibližně 3 kilogramy drobných elektrozařízení. I jedna špatně vytrízená elektronická hračka může způsobit velkou škodu. Během nakládání s odpady totiž může elektrozařízení na třídící lince v krajním případě i explodovat či zahořet,“* varuje David Chytil a dodává, že jediné při správné recyklaci lze z elektrozařízení znovu využít cenné suroviny, kupříkladu vzácné kovy.

Kvalita versus kvantita

Proč je podíl správně recyklovaných hraček tak malý? Důvodem je mimo jiné obrovský vzestup výroby a spotřeby elektronických hraček v posledních několika letech. Tyto hračky jsou často velmi levné a nekvalitní, motivace uživatelů k jejich opravě je tak velmi nízká. The WEEE Forum uvádí, že pouze v roce 2022 se na světě vyhodilo více než 7 bilionů elektronických hraček. *„Vyhození hračky do černé popelnice by nemělo v praxi tedy nastat. Vždy bych zvážil, zda by hračka neposloužila jiným dětem, ať už v rodině, nebo třeba v nějaké neziskové organizaci, zda se nedá opravit, případně rozebrat na díly, které lze dále využít. Právě ke zjednodušení oprav elektroniky by měla přispět nová evropská legislativa,“* říká David Chytil, podle něhož je v tomto případě důležitá také včasná edukace. Společnost REMA Systém nabízí vzdělávání v oblasti nakládání s vysloužilými elektrospotřebiči už pro ty nejmenší děti. Certifikovaný vzdělávací program Odpad není k zahození je totiž určen pro děti od mateřských škol až po poslední ročník základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. Hravý program je k dispozici zcela zdarma a lidé si ho mohou stáhnout na webu www.rema.cloud v sekci Zelená škola.

<https://www.dychame.cz/explozi-elektronickych-hracek-na-tridicich-linkach-pribyva-jaka-jsou-pravidla-jejich-recyklace>